A°. 1832. N°. 100.

DONDERDAG DEN 13den DECEMBER.

SURINAAMSCHE COURANT.

PARAMARIBO.

PARAMARIBO, 12 December. (*Extract uit eenen particulieren brief van eenen onzer achtingswaardigste voormalige kolonisten, gedateerd Amsterdam 25 October 1832.*)

De politieke zaken hebben in de laatste drie weken een zeer donker aanzien verkregen, men sprak van niets minder dan van eene overeenkomst tusschen Frankrijk en Engeland, om met vereende krachten, Oud-Nederland te dwingen, om in de eischen der Belgen te bewilligen! doch Oud-Nederland heeft zich die bedreiging niet aangetrokken, maar met vertrouwen op God en de geregtigheid harer zaak, zich met moed en standvastigheid, op den strijd van leven en dood voorbereid en zal nu met gelatenheid verbeiden, wat overmoed en geweld zal durven ondernemen: — Het schijnt echter dat er in de laatste dagen iets moet hebben plaats gehad, dat grooten invloed in het plan der genoemde twee mogendheden heeft uitgeoefend, want niet alleen, dat de Koning van Engeland in die dwangmiddelen, niet schijnt te bewilligen, zoo sprak men gisteren middag op de beurs, zeer veel van eene op handen zijnde schikking, en de hollandsche fondsen ondervonden eene plotselinge rijzing van 1½ pCt. — Wat er nu van dat een en ander ook mogezijn, zoo geloof ik dat wij alle reden hebben om gerust te zijn en ons niet behoeven te bekommeren over den eindelijk goeden uitslag.

SCHEEPS-TIJDINGEN.

BINNENGEKOMEN.

Den 8sten dezer, het Schip *de Goede Verwachting*, Kapt. J. D. BODEMAN.

Den 10den, het Schip *Regent*, Kapt. A. ALLEN.

Den 11den, het Schip *Godefrida*, Kapt. A. HASSEN; — Allen van de quarantaine ontslagen.

TE BRAAMSPUNT AANGEKOMEN:

Den 8sten, het Driemast-Schip *de Harmonie*, Kapt. D. SPREEUW, van Amsterdam; is den 5 November uit Texel gezeild, Passagier: Mejufv. *Gelleé.*

Den 10den, de Nederlandsche Brik *de Hoop*, Kapt. L. TEUNIS, is den 22 October van Amsterdam gezeild.

Idem, het Nederlandsch Schip *de Surinaamsche Vriend*, Kapt. J. P. MEIJER, is den 5 November van Texel gezeild.

Idem, de Nederlandsch Brik *Sara Agatha*, Kapt. P. J. KASSE, is den 24 October van Middelburg en den 5 November van Plijmouth gezeild; — Liggen allen quarantaine.

Het schip *Maria Adriana*, kapt. Hus, van Rotterdam naar Suriname, is, na dat men een gedeelte der lading over boord geworpen, en zeilen gekapt had en alles van het dek, als ook de kapt. over boord geslagen doch gered, en twee matrozen en een passagier zwaar gekwetst geworden waren, den 11den October lek en met verlies der booten, verschansingen enz., te Falmouth binnen geloopen.

— Het schip *Nederland*, Kapt. T. K. KLEIN, van Amsterdam naar Suriname bestemd, te Plijmouth binnen, heeft 21 October de reis voortgezet.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

NEDERLANDEN.

AMSTERDAM, 15 *October.*

AANSPRAAK *van Z. M. den Koning bij de opening der Zittingen van de* Staten-Generaal, *op heden Maandag* 15 *October* 1832.

Gedurende de laatste maanden Uwer pas geslotene zitting, deed zich meer dan eens het gegronde vooruitzigt op, dat Ik, bij de opening Uwer tegenwoordige vergadering, aan U Edel Mogenden het einde zoude mogen aankondigen, van den bezwarenden toestand, waarin het dierbaar Vaderland, sinds meer dan twee jaren, ten gevolge van den Belgischen opstand, verkeert. Mijne billijke verwachting heeft zich echter niet verwezenlijkt. De gematigdheid van de zijde van Noord-Nederland aan den dag gelegd, en de opofferingen door Mij zelven aangeboden, in plaats van tot eene redelijke schikking te leiden, hebben laatstelijk slechts eene vermeerdering der Ons tegengestelde eischen voortgebragt. Uwe vergadering zal zich, door de mededeelingen, welke Mijnentwege, nopens den stand der onderhandelingen, staan gedaan te worden; kunnen overtuigen, dat de dezerzijds daarin, betoonde toegevendheid, de uiterste grenzen is genaderd, welke haar, door 's lands bestaan, eer en onafhankelijkheid, zijn afgebakend.

Intusschen is het Mij aangenaam aan U Edel Mogenden te kunnen betuigen, dat Ik, van de vreemde Mogendheden, veelvuldige blijken ontvangen, van deelneming.

Niet minder strekt het Mij, in die gesteldheid van zaken, tot genoegen, aan Uwe vergadering de verzekering te geven, dat Onze verdedigingsmiddelen, overal langs de grenzen, op eenen voldoenden voet gebragt zijn, en dat de toestand der zee- en landmagt, welker geoefendheid en krijgstucht, zoo wel als hare volhardende moed, den hoogsten lof verdienen, volkomen beantwoordt aan de zorgen, die daaraan onafgebroken worden besteed.

Mogten onverhoopt de belangen van het Vaderland eene nog grootere krachtontwikkeling vereischen, dan is daartoe het noodige, van nu af aan, met vol vertrouwen op de gezindheid der Natie, door Mij voorbereid.

De gewestelijke en plaatselijke Besturen hebben de werkzaamheden, betrekkelijk de oproepingen en ligtingen voor de nationale miltie en schutterijen, wederom in dit jaar, met orde, beleid en het beste gevolg, volbragt. De dienstpligtigen betoonen de grootste bereidwilligheid om zich aan hunne wapenbroeders aan te sluiten. Allen wedijveren met onze vaste krijgsmagt in trouwe pligtsbetrachting.

Het lot der betrekkingen van 's landverdedigers wordt met edelmoedigheid verzekerd en de gewapende dienst daarenboven door ruime giften van de ingezetenen aangemoedigd.

Niettegenstaande de buitengewone toerustingen binnenslands, zijn Onze kolonien van de noodige schepen en troepen voorzien, en is aan den handel en de visscherijen de vereischte bescherming verleend.

In de overzeesche bezittingen heerscht de gewenschte inwendige rust.

De minkostbare inrigting, welke in Oost-Indie is kunnen worden daargesteld, en de meerdere uitbreiding aldaar aan den landbouw gegeven, waarvan de weldadige invloed reeds merkbaar wordt ondervonden, wettigen de hoop, dat onze Oost-Indische bezittingen, voor het vervolg, eene nog ruimere bron voor handel en welvaart zullen openen.

Ook voor de West-Indische volkplantingen is onlangs meer vereenvoudiging in het bestuur verordend; de daaruit voortspruitende besparing, gepaard met andere begunstigende maatregelen, zal aanvankelijk ter leniging kunnen strekken van de bezwaren die de nijverheid aldaar drukken, en welker verdere opheffing, zoo veel mogelijk, het onderwerp Mijner bijzondere aandacht blijft uitmaken.

In onzen handel en scheepvaart is veeleer eene toenemende levendigheid dan teruggang bespeurd; door den drang der omstandigheden, in deze of gene rigting belemmerd, hebben dezelve zich, door het beleid onzer kooplieden en reeders, in eene andere strekking weder aanmerkelijk uitgebreid; Wij bekleeden dus steeds, onder de handeldrijvende volken, de plaats die ons toekomt, en die Ik wensche, wat ook, ontrouw of geweld zouden pogen te ontnemen, aan Mijne beminde onderdanen, mede voor de toekomst te verzekeren.

De landbouw is door een vruchtbaar jaar gezegend geworden, en ook in vele andere bedrijven is eene mate van welvaart genoten, die, te midden der rampen, welke het Vaderland treffen, onze dankbare opmerking verdient.

In alle de takken van het binnenlandsche beheer, is een geregelde gang; de verschillende besturen kwijten zich met orde en naauwgezetheid van hunne pligten.

De staat onzer zee- en rivier-werken is voldoende en wij hebben, dienaangaande, dit jaar geene bijzondere onheilen te betreuren.

Kunsten en Wetenschappen bloeijen, hoezeer dan ook de tijdsomstandigheden daarop noodwendig van invloed zijn; het onderwijs, waaraan alle standen dat gevoel van ware vrijheid en verlichting te danken hebben, waardoor Oud-Nederland zoo zeer uitmunt, handhaafd deszelfs roem.

De vernielende ziekte, welke bijkans geheel Europa geteisterd heeft, en waarvan wij, tot voor weinige maanden, nog genadiglijk bevrijd waren gebleven, is eindelijk ook dit rijk binnengedrongen. In vergelijking met andere Landen, levert het geheel getal van hen, welke door dezelve aangetast, en ook van hen, welke daaronder bezweken zijn, geene ongunstige uitkomst op. Algemeene, Gewestelijke en Plaatselijke maatregelen, met zorg beraamd en uitgevoerd, en ondersteund door den ijver der Geneeskunst-oefenaren, werken te zamen, om het kwaad, zoo veel mogelijk, te keer te gaan of te verzachten, en bieden een bemoedigend vooruitzigt aan, dat, onder den Goddelijken zegen, de plaag weldra van ons wijken zal.

Vele belangrijke punten van wetgeving zullen wederom de aandacht Uwer vergadering bezig houden.

Onderscheidene ontwerpen tot wijziging van het Burgerlijk Wetboek, zijn reeds gereed om aan U Edel Mogenden te worden aangeboden; Ik koester zelfs de hoop, dat het geheel Burgerlijk Wetboek in deze zitting zal kunnen worden voltooid.

Voortgaande op het reeds ingeslagen spoor, zal Ik ook eerlang bij U Edel Mogenden, benevens de begrooting der Staatsbehoeften over het volgende jaar, die middelen doen in overweging brengen, welke de meest doeltreffende zijn voorgekomen tot bestrijding van dezelve.

Voor de buitengewone uitgaven, die het gevolg kunnen zijn van eenen langeren duur der tegenwoordige omstandigheden, wensche Ik het middel verder aan te wenden, hetwelk, door U Edel Mogenden vroeger goedgekeurd, den bijval der belanghebbenden zoo ruim heeft verworven, dat de noodzakelijkheid van niet vrijwillige bijdragen weldra vervallen was, het openbaar krediet meer en meer gevestigd wierd, en de Schatkist, met orde en spaarzaamheid bestuurd, daardoor tot de regelmatige voldoening van alle uitgaven, is in staat gesteld gebleven.

Zwaar zijn intusschen de lasten, welke bij voortduring, der natie moeten worden opgelegd en de toekomst blijft nog beneveld.

Maar de gevoelens van een vaderlandsche liefde, welke de ingezetenen eendragtiglijk bezielen, doen hun die lasten met algemeene welwillendheid dragen, en met geestdrift hunne offers brengen tot handhaving en bescherming van hun volksbestaan.

Die gevoelens mogen Ons gerust stellen, Edel Mogende Heeren! Een volk, dat, zijner vaderen roem gedachtig, zich in deze dagen, door gehechtheid aan wet en orde, zoo luisterrijk kenmerkt, heeft aanspraak op eerbied van buiten. In deszelfs zamenstemming en in de regtvaardigheid Onzer zaak, vinden Wij den krachtigsten steun tot gezamenlijke behartiging van 's Rijks belangen en de gegrondste hoop, dat Wij, gesterkt door een vol vertrouwen op den Almagtigen Regeerder der wereld, te zijner tijd, aan onze landgenooten de vruchten zullen mogen doen plukken van de edelste volharding."

Amsterdam, 26 *October*. Wij ontvangen per buitengewone gelegenheid den *Times* van Woensdag 24 dezer, waarin wij het onderstaande artikel aantreffen:

„Wij vernemen dat het traktaat, bij hetwelk de operatien tegen Holland moeten geregeld worden, gisteren ochtend na eene Conferentie - Zitting, welke verscheiden uren duurde, is onderteekend geworden, door Prins Talleyrand van wege Frankrijk, en door Lord Palmerston van wege het Britsche Gouvernement. De Fransche oorlogschepen van Brest en Cherburg zouden gisteren (22 Oct.) uitzeilen, weshalve men kan verwachten, dat in den loop des dags van morgen, de gecombineerde vloot te Speathead zal vereenigd wezen, volkomen gereed om naar de Schelde te stevenen, welke onderneming, zoo men verwacht, thans zonder groot verwijl zal plaats hebben. Naar wij hooren is er gestipuleerd, dat het doel bestaat in het bemagtigen der Citadel van Antwerpen en derzelver overlevering aan Belgie. Hiertoe wordt berekend 50,000 man gedurende twaalf dagen benoodigd te zijn. Pruissen en de overige geallieërden geven hunne toestemming tot die operatie."

[Wij vermeenen gronden te hebben om het berigt van den *Times* alsnog te kunnen betwijfelen.]

Part. Corresp. (Londen, Dingsdag 23 October.) De Geconsol. waren zeer dobberende, doch bleven op 84.

Des graven von Dönhoffs aankomst schijnt aan de kwestie van oorlog eene andere kleur te hebben gegeven. Men zegt dat hij depêches van den Koning van Pruissen heeft aangebragt, in welke Zijne Majesteit protesteert tegen het door Engeland en Frankrijk aanwenden van dwangmaatregelen, en zelfs het voornemen uitdrukkende om den Koning van Holland te ondersteunen, indien de omstandigheden het mogten vereischen. De Graaf overhandigde zijne depêches aan den Baron von Bulow, die daarop onmiddelijk aan den Graaf Grey schreef, met wien hij naderhand een lang onderhoud had, tot hetwelk zich ook Lord Palmerston vereenigde. Gisteren hadden aan de Pruissische ambassade Prins Talleyrand, de Oost. en Russ. gezanten te dezer zake veelvuldige bijeenkomsten met den Baron Bulow, en des avonds zond Prins Talleyrand eenen koerier naar zijn gouvernement; terwijl de overige gezanten allen aan hunne respektieve gezantschappen even druk werden bezig gehouden; en men verwachtte dat heden de Conferencie eene zitting zoude houden. Van Parijs wordt insgelijks geschreven dat de Pruissische en Oostenrijksche ministers hunne verklaring hebben herhaald dat hunne gouvernementen den inval der Fransche troepen in Belgie niet zouden gedoogen. De Maarschalk Gérard blijft daarom nog altijd te Parijs en het tijdstip tot zijn vertrek is nog niet bepaald. In weerwil dezer opschorsing der voorgenomene dwangmaatregelen, zegt echter de *Courier* van gisteren avond dat hij van een geloof verdienenden kant onderrigt is dat Donderdag aanstaande de Fransche vloot zich te Spithead met de Engelsche zal vereenigen. Al is dit echter het geval zoo volgt daaruit nog niet noodzakelijk dat zij hunne bedreigingen zullen in volvoering brengen. Frankrijk zal, om Belgie's wil, zich niet aan eenen oorlog tegen de drie Noordsche magten wagen, en Engeland zal welligt blijde zijn een voorwendsel te kunnen vinden, om goedschiks af te komen, van eenen strijd, die de meest impopulaire is geworden, welken dit land immer heeft ondernomen; en, na eenigen tijd in het kanaal gekruist te hebben, zal de vereenigde vloot blijde zijn in derzelver respectieve havens terug te keeren, zonder één enkel der voorgenomene wapenfeiten te hebben volbragt. Alsdan zullen deze daden der twee groote Mogendheden zekerlijk in een zeer bespottelijk daglicht zich vertoonen, en de welverdiende algemeene verachting en haat zal de regtvaardige straffe zijn voor het verbreken hunner trouw, jegens een gouvernement dat aan hunne eer en regtschapenheid al zijne belangen had toevertrouwd.

In eenen brief van Berlijn wordt gemeld dat Lord Durham niet zoo gunstig is onthaald geworden als de dagbladen het hebben doen voorkomen. Hij is namelijk met stipte inachtneming der aan eenen vertegenwoordiger eener groote Mogendheid toekomende etiquette ontvangen geworden, terwijl de Prins Pozzo-di-Borgo, zonder dat men jegens hem iets van diezelfde etiquette verzuimde, tevens met groote vertrouwelijkheid en vriendschap werd behandeld. Die Prins wordt eerstdaags hier verwacht en in een onzer voornaamste hôtels zijn reeds appartementen voor hem gehuurd.

Niettegenstaande dit alles, luiden onze avondbladen zeer oorlogszuchtig. Sommigen zeggen dat Graaf Dönhoffs depêches gunstig zijn; en dat volgens de Parijsche dagbladen de Fransche troepen met stellige zekerheid in Belgie zullen binnenrukken, in spijt der tegenvoorstellingen van de drie Noordsche mogendheden. De *Courier* deelt ook heden het antwoord van den Baron van Zuylen van Neyevelt op het 69 en 70ste protokol mede, doch zonder eenige bij - aanmerking op dezelfde wijze als de *Times* heden morgen de aanspraak van den voorzitter der Hollandsche Staten - Generaal heeft medegedeeld. (*Nieuwe Amst. Ct. en Alg. Hand. bl.*)

Te PARAMARIBO, bij J. J. ENGELBRECHT.

N°. 100. A°. 1832.

SURINAAMSCHE COURANT.

DONDERDAG DEN 13den DECEMBER.

PUBLIEK MINISTERIE.

De Procureur Generaal der Nederlandsche West-Indische Bezittingen, als daartoe door Zijne Excellentie, den Generaal Majoor, Gouverneur Generaal der Nederlandsche West-Indische Bezittingen gemagtigd, looft eene *praemie* uit van *DUIZEND GULDENS (f 1000,—)*, in eens, aan zoodanigen vrijen persoon of vrije personen, en den *VRIJDOM* aan zoodanigen slaaf, welke zekeren aangeklaagden en gearresteerden Neger *Cojo*, ook wel *Andries* genaamd, aankomende Mejufvrouw M. M. SMITH, die in den nacht van den 11der op den 12den dezer, door middel van braak de plaats zijner detentie, in het Binnenfort der Fortresse *Zeelandia*, heeft weten te ontkomen, hetzij in handen der Justitie levere, hetzij zoodanige aanwijzing der schuilplaats van dien Neger *Cojo* of *Andries* doe, dat dezelve ten gevolge daarvan op nieuw in verzekerde bewaring worde gebragt.

Dezelve Neger *Cojo* of *Andries*, is van eene *korte gestalte — vrij gezet —* heeft een *rond aangezigt — zeer hoog voorhoofd — ronde kin — smalle neus — krullend hoofdhaar* — en is *pokdalig*, vooral zeer kenbaar door eenige teekenen of merken aan den linkerarm — door zeer *kromme beenen* en bijzonder *groote voeten*.

Paramaribo den 12 December 1832.

De Procureur Generaal voornd.,
PH. DE KANTER.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

NEDERLANDEN.

ROTTERDAM, 14 October.

In een der jongste Bostonsche couranten vond men het onderstaand artikel:

»Uit een onderzoek der Lloydslijsten blijkt dat het getal der enkele Engelsche schepen die in het tijdsbestek van 1793 tot het begin van 1829 vergaan zijn, een geheel oplevert, niet minder uitmakende dan van anderhalf schip per dag. De tafels van *Moreau* leeren ons dat de koopvaardijschepen, voor de Engelsche en Schotsche vaart gebezigd, een getal bedragen van 20,000 bodems, door elkander elk van eenen last van 120 ton.

»Van de 551 schepen der Koninklijke Engelsche marine, die in het voormelde tijdvak geheel voor het rijk verloren zijn gegaan, bevinden er zich slechts 160 die door den vijand genomen of vernield zijn geworden; de overigen zijn deels gestrand, deels gezonken, deels toevallig verbrand; een duidelijk bewijs, dat de gevaren eens oorlogs ter zee, hoe groot ook, verre weg overtroffen kunnen worden door die der stormen, windvlagen, ondiepten en andere zeegevaren. Gedurende den jongsten grooten oorlog in Europa zijn er, in het tijdsbestek van 22 jaren, vergaan 32 linieschepen, 70 schepen van 50 stukken, 86 fregatten en een aantal kleinere vaartuigen.

«De marinen der andere Mogendheden, van Frankrijk, Holland, Spanje en Denemarken werden in ditzelfde tijdvak bijna geheel vernield, zoo dat derzelver vereenigde verliezen die van het rijk van Groot-Brittannje wel overtreffen kunnen hebben. Deze resultaten gaan, zoo wij gelooven, verre hetgene men zich daarvan kan voorstellen, te boven. Bij deze ontzettende verliezen van oorlogs- en handelschepen kan men zich naauwelijks een denkbeeld maken van de overgroote schatten die daarbij door de golven verzwolgen zijn, en van de duizenden menschen die bij dezelve in de zee hun graf gevonden hebben."

In de Londensche Dagbladen leest men een artikel, behelzende *nieuwe ontdekkingen in de binnenlanden van Afrika;* hetzelve luidt hoofdzakelijk aldus;

Terwijl de onzekere toestand der staatszaken in Europa de koopvaardij in de meeste handeldrijvende gewesten van het vaste land belemmert, poogt Engeland de zijne, met hulp der stoomvaart, langs de voornaamste rivieren der andere wereld-deelen uit te breiden. Onlangs heeft de regering van dat rijk op nieuw pogingen aangewend, om het handelsverkeer uit te breiden op den Indus, welke groote stroom, van deszelfs mond in de golf van Cutch tot Lahore, dat is eenen afstand van 760 geografische mijlen, zelfs voor schepen van 200 ton bevaarbaar is. Kolonel *Pottinger* is naar de Emirs van Sinde gezonden worden, om met dien olygachischen staat eene schikking te treffen. Tot een dergelijk doel onderhandelt kolonel *Wade* bij *Runjet-Sing* die met bekwaamheid en geluk Cachemire en Lahore beheerscht, en de gouverneur-generaal van Calcutta en van Bombay hebben hunne residentien verlaten, om te Afriire de middelen te komen beramen, die het slagen van dit gewigtig ontwerp verzekeren kunnen.

Minder schijnt de Engelsche regering voor als nog gedaan te hebben, om partij te trekken van de jongste gewigtige ontdekkingen, door de gebroeders *Lander* in Afrika omtrent den uitloop van den Niger gedaan. Deze zaak is intusschen met des te meer ijver door den handel zelven opgevat, blijken de volgende onlangs publiek gewordene opgave.

»Bij de regering geenerhande gezindheid vindende om iets ten behoeve van den handel op Afrika te doen, hebben de heer *Laird* en eenige andere kooplieden van Liverpool besloten, op hunne kosten eene expeditie te ondernemen, en zulks niettegenstaande het bestuur der schatkist geweigerd had, de retour-vracht hunner schepen van het inkomend regt te ontheffen. Naauwelijks echter had de heer *Laird* junior zijne schepen uitgerust, of de admiraliteit wilde eenen harer agenten aan boord der expeditie hebben, om waarnemingen te doen, breedten lengten te bepalen enz. Gelukkiglijk voor het land verzette de heer *Laird* zich hiertegen en de scheepsluitenant *Allen* werd door de admiraliteit tot hijdrograaph verkoren. Weldra heeft die officier door zijne wellevende minzame en innemende wijs van handelen de genegenheid van den heer *Laird* en van al het scheepsvolk gewonnen.

»Al de toebereidselen eindelijk voltooid zijnde en de heer *Lander* beloofd hebbende de expeditie te verzellen, verzamelde zij zich in de haven van Milford, invoege als volgt: De *Quorra*, een stoomschip, aan boord hebbende den heer *Laird* junior, van Liverpool, directeur en super-cargo der expeditie; kapitein-kommandant, den heer *Harries*, van de koninklijke marine, een officier zeer bekend met de Afrikaansche kust; den luitenant *Allen*, opzigter, voorzien van talrijke instrumenten, tot waarneming van lengte, breedte enz.; *Richard Lander*, die Afrikaansche reiziger, die den mond van den Niger ontdekt heeft, en die mede gaat als leids- en raadsman, maar ook voornamelijk om aan de expeditie tot tolk te dienen; voorts eenen heer van veel kunde, die op zijn eigen verzoek de expeditie in hoedanigheid van chirurgijn en natuurkundige verzelt.

De *Quorra* is 115 voet lang, 16 voet breed, 8 voet hol en groot, wanneer zij al wat tot het opvaren van den Niger vereischt wordt aan boord heeft, 4 voet 2 duim diep, hare tonnenmaat is 146, daaronder begrepen de kas der stoommachine Deze machine heeft 40 paardenkracht, en zal alleen bij stilte of tot het opvaren der rivieren gebruikt worden; zij kan, naar verkiezing, met kolen of met hout gestookt worden.

»De *Alburkah*, dus genaamd naar een Afrikaansch woord, hetwelk *zeggen* heet, is een klein stoomscheepje, geheel van ijzer, door den heer *Mac-Gregor Laird*, directeur der expeditie, vervaardigd. De machine van dit vaartuig heeft 15 paardenkracht, en brandt insgelijks beide kolen of hout. Het scheepje is 70 voet lang, 13 voet 2 duim breed, 6½ voet hol, en gaat, zonder de machine slechts 9 duim, met dezelve en vollen ketel 2 voet 6 duim diep; van Milford-haven in zee stekende, en proviand benevens water voor 12 man gedurende 50 dagen, als ook 10 ton kolen aan boord hebbende, zonk het tot 4 voet 6 duim; deszelfs tonnen inhoud is 56 de machine daaronder begrepen. Het is, even gelijk de *Quorra*, als goelet getuigd. Kapitein *Joseph Hill* voert op hetzelve het bevel. (Dit vaartuig heeft bijzondere deelneming gewekt, want het was de eerste maal dat men zulk een klein en daarenboven geheel uit ijzer bestaande scheepje, den Oceaan bevaren zag. Het is bestemd om de Tschadda en andere in den Niger uitstroomende rivieren te onderzoeken.)

»De *Columbine*, eene handelsbrik van 175 ton, kapitein *Miller*. Dit vaartuig heeft eene aanzienlijke hoeveelheid kolen aan boord, als ook een uitgelezen assortiment waren tot den ruilhandel met de inboorlingen. Deszelfs cognossement vertoont het kluchtigst mengelmoes van artikelen, ter waarde van een stuiver tot twaalf gulden het stuk.

»Alle drie de vaartuigen voeren te zamen 21 stukken geschut, voorts donderbossen, buksen, enter-pieken, houwers, pistolen, enz.

Eenige dagen lang bleef de expeditie te Milford om de aankomst van den heer *Lander* af te wachten, doch de wind voordeelig uit het noorden waaijende, deed de heer *Laird* den 24 Julij de *Columbine* en de *Alburkah* naar Porto-Brayo onder zeil gaan, alwaar hij den kommandant van het Engelsch kruis-eskader aan de Afrikaansche kust hoopt te ontmoeten, welke officier bevel bekomen heeft hem hulp te bewijzen. Van daar zullen zij zich naar Kaap Kust begeven, om er eenige Negers *kroomen* aan boord te nemen, ten einde bij het opvaren van den Niger als houthakkers te dienen. Daarna zullen zij de rivier opvaren en het eerst rust houden te Broussa, om er handel te openen in stof-goud, palm-olie en ivoor. Terzelfder tijd zal de *Alburkah*, al de voornaamste rivieren, die in Niger uitwateren onderzoeken, en niet onmogelijk is het, dat hij, langs de Tschadda, de Sharij of eenige andere rivier, en het meer Tschad eenen doorgang tot in het hart van het Afrikaansche vaste land ontdekke. Som-

migen, gaan zoo ver van zich met de waarschijnlijk ijdele hoop te vlijen, dat men door middel der wateren, die oostwaarts uit het meer Tschad, stroomen tot in Abijsinie de Roode zee geraken zal. Hoe groot zou, in zulk een geval, de verbazing onzer goede landgenooten te Bombaij niet wezen, wanneer zij een ijzeren scheepje, niet grooter dan een brouwketel van den heer *Withbread*, dwars door Afrika, langs de straat Babel Mandel, te Socrotora en aan de Malabaarsche zagen aankomen! Dit ontwerp moge nu slagen of niet, zoo veel is zeker, dat het zulks verdient, en dat men aan de moedige mannen, die het ondernomen hebben, toewenschen moet dat de uitslag hunne pogingen beloone; dit ten minste is de wensch van eenen man, wien het veel moeite gekost heeft, zich te onthouden, vrouw, kinderen en vrienden te verlaten, om scheep te gaan met de kloekmoedige avonturiers, die de Afrikaansche expeditie uitmaken."

MENGELINGEN.

NATUURKUNDIGE BIJZONDERHEDEN.

Het is tegenwoordig buiten twijfel bewezen dat onze gewone boomen (Dicotijledoneae exogenae) allen jaarlijks éénen nieuwen kring hout, om het oudere hout aanzetten. De onregelmatigheden in dezen groei zijn zoo zeldzaam, dat men in het algemeen naar het aantal jaarkringen, aan den voet des stams veilig den ouderdom van eenen boom kan bepalen. Men moet deze jaarkringen of kringen echter naauwkeurig nagaan, en niet alleen tellen, maar ook meten, daar de breedte van iederen kring, de snelheid van den aanwas in ieder jaar doet kennen.

Men zoude ook, door vergelijking met stammen van bekenden ouderdom, uit de dikte tot derzelver ouderdom kunnen besluiten. Zoo spreekt Evelijn van eenen reusachtigen eikenboom, welke in 1660 te Welbecklane stond, welks omtrek 33 voeten en 1 duim, en de middellijn derhalve ongeveer 11 voeten bedroeg. Deze zelfde eik was nog in 1775 aanwezig, had toen 12 voeten in middellijn en was dus, binnen den tijd van 120 jaren, 144 lijnen dikker geworden. — Met waarschijnlijkheid en door vergelijking zoude men hieruit kunnen opmaken, dat de eik van Welbecklane in 1660 ongeveer 1300, en in 1775 meer dan 1400 jaren oud was.

Men heeft waargenomen, dat er ook in den hoogen ouderdom des booms nog houtkringen gevormd worden, welk op het 300 jaar van deszelfs ouderdom nog weinig minder dik zijn, dan op het 150; doch dat er beneden den 100 jarigen ouderdom meerdere onregelmatigheden hierbij plaats hebben.

In de nabijheid der stad Morges in Zwitserland stond een *Olm* die 335 jaarkringen en aan den voet eene middellijn van 17 voeten en 7 duimen vertoonde.

In 1814 stond te Gigan bij Montpellier een klimopstam, welke aan den voet den geweldigen omtrek van 6 voeten had. Een andere van 45 jarigen ouderdom had slechts 7½ duimen in omtrek. Naar dezen maatstaf zoude de eerstgenoemde meer dan 450 jaren geleefd hebben.

Lariksen zijn er waarschijnlijk van 5 à 600 jaren. Onder de dikste *Lindenstammen* telt men die van het Slot Chaillé, bij Melles, in het Dep. des deux Sèvres, welke in 1804, 15 meters in omtrek had en toen 538 jaren oud was; die van Trous in Graauwbunderland, welke reeds in 1424 beroemd was, in 1798, 51 voeten in omtrek had en op 583 jarigen ouderdom gerekend kon worden; die van Deptham, bij Norwich, welke, in 1664 8½ yards in omtrek had enz.

Een *Kastanjeboom* van 50 voeten omtrek staat in het Graafschap Glocester en wordt aldaar 9 eeuwen oud gerekend. Bij Sancerre staat een andere Kastanjeboom van 30 voeten omtrek, welke reeds voor 600 jaren de groote Kastanjeboom heette.

De *Taxus* schijnt van alle Europische boomen den allerhoogsten ouderdom te bereiken. Bij de oude Abdij Fontaine bij Rippon, in het Graafschap York in Engeland staat eene *Taxus*, waarvan reeds in 1133 melding wordt gemaakt, en welke in 1770, volgens Pennant 1214 lijnen in middellijn, en dus meer dan 1200 jaren ouderdom telde. Eene andere te Fotheringall in Schotland, had in 1770, 2588 lijnen in middellijn en kan dus op veel meer dan 2500 jaren geschat worden, en de allergrootste op het Kerkhof te Braburn, in het Graafschap Kent, had in 1660 reeds eene middellijn van 2880 lijnen. Indien deze thans nog bestaat, moet dezelve 3000 jaren oud gerekend worden.

Een *Adansonia digitata* op de Magdalenen-eilanden schijnt naar vernuftige berekeningen, 5150 jaren oud te zijn, eene *Cupressus disticha* in Mexiko, welligt nog ouder.

ADVERTISSEMENTEN.

De *Leverantie* van onderscheidene *KLEEDINGSTUKKEN*, ten behoeve van de gealimenteerd wordende Weeskinderen, over den dienst van 1833, publiek aanbesteed zullende worden, zoo kunnen de inschrijvings-billetten daarvoor tot Woensdag den 17^den^ dezer, ter Secretarij van het *Gemeente Bestuur* worden ingediend; alwaar tevens eene specifike lijst derzelver Kleederagien, voor de Gegadigdens, ter *visie* is liggende.

Paramaribo den 12 December 1832.

De President van het Gemeente Bestuur,

L. B. SLENGARDE.

TRANSPORTEN.

Den 1 December 1832. J. H. BRINKMAN, aan JAMES FARWELL, van het Huis en Erf, gelegen aan de Voorstad *Zeelandia*, bekend onder L^s. A. N°. 118.

Den 3^den^, J. E. LIJONS, Vendumeester, aan J. J. G. SPILKER, *nom. ux.*, van het Erf en daaropstaande Gebouwen, onder L^s. D. N°. 15; uitkomende aan de rivier *Suriname* en de *Dominéskreek*.

Idem, J. E. LIJONS, Vendumeester, aan J. C. STUGER, van de Plantagie *Corisane*, mitsgaders de Gronden *Groot* en *Klein Bel-Air*, benevens zes koppen Slaven.

Idem, H. A. BUHK *qq. c. s.*, Boedel C. VAN ELMPT, aan CH. ED. SANCHES, van het Erf en Steenen Voeten, gelegen op den hoek van de *Heeren-* en *Watermolenstraten*, L^s. B. N°. 119 en 32.

Den 6^den^, A. T. KRUIJTHOFF *qq.* N. J. BENELLE VEREUL, P. J. N. VEREUL, AB. VEREUL, NICOLETTE JEANNE VEREUL, Mr. JAN SMIT VERBURG, gemagtigde van HENRIETTA SUSANNA WILHELMINA VEREUL, Echtgenoot van J. TENCKINK en J. N. BERKHOFF, aan N. J. BENELLE VEREUL, voor ⅖, P. J. N. VEREUL voor ⅕, AB. C. VEREUL voor ⅕, NICOLETTE JEANNE VEREUL, voor ⅕, 5/16 gedeeltens in de Plantagien *Nieuwzorg*, met de daarbij behoorende Gronden *la Solitude* en *Oosthuizen, Meerzorg, Voorzorg, Lankmoedigheid, Beninenburg*, en den Grond *Genoodzaakt*.

Den 8sten, J. A. MULLER JR. *qq.* Boedel P. E. C. MARTEMS, aan A. SMIT, van het Huis en Erf, verdeeld in twee Kamers, gelegen op den hoek van de *Prince-* en *Groote Dwarsstraten*, L^s. D. N°. 848.

Den 10^den^, S. F. FLU, Vendumeester, aan C. E. DAVIDS, van het Huis en Erf, gelegen aan de *Domineestraat*, L^s. D. N°. 371.

Paramaribo den 11 *December* 1832.

De Secretaris van het Gemeente Bestuur,

WENTHOLT.

N. L. BRAAM, Exploicteur bij den *Hove van Civile en Criminele Justitie dezer Kolonie*, zal op Vrijdag den 14^den^ December 1832, des morgens de klokke *negen* uren, ter Kastelenije van het *Hof van Civile en Criminele Justitie*, publiek bij Executie Verkoopen:

De Plantagie *HUIVELIJKSZORG*, cum annex, gelegen aan de rivier beneden *Saramacca*, ter regterhand in het opvaren, bekend in de divisie L^s. H. N°. 5, en op de oude Schetskaart onder N°. 90 en 92; de Houtgrond *VIER HENDRIKKEN*, cum annex, gelegen aan de rivier boven *Saramacca*, bekend onder L^s. H. N°. 15, tusschen de Houtgronden *Sonette* en *Albion*; aankomende den Boedel JOHN EVANS.

Zijnde de inventarissen van gemelde Effecten, ter *visie* ten Kantore.

Paramaribo den 8 *December* 1832.

VERKOOP BIJ EXECUTIE, ten overstaan van den Griffier der Regtbank van Kleine Zaken.

Van de Slaven: *Georgetina*, *Betje* en *David;* alle aankomende J. G. VIEIRA.

Van de Slaven: *Philida*, *Charlotte* en *Fredrik;* alle aankomende AGNETTA van BAUER.

Van de Slaven: *Josia*, *Sabana*, *Mickete*, *Martha*, *Alida*, *Johanna;* alle aankomende H. N. LEVIJ.

Deze Executive Verkooping zal plaats vinden op Woensdag, den *negentienden* December eerstkomende, 's voormiddags ten 9 uren, voor het Lokaal van het *Hof van Civile en Criminele Justitie*.

De Proces-Verbalen van arrest of inbeslagneming, liggen ter *visie*, ter Griffie van de Regtbank, voornoemd.

Paramaribo den 11 *December* 1832.

De Deurwaarder bij de Regtbank van Kleine Zaken, speciaal belast met de vervolgingen van nalatige Belastingschuldigen,

A. J. POLAK.

Wordt op zeer *favorable* Conditien UIT DE HAND TE KOOP aangeboden: Het *HUIS* en *ERF*, gelegen alhier aan de *Gravenstraat*, L^s. A. N°. 10; aankomende den uitlandigen A. VAN HASSELAAR. *Adres* bij

H. BIJLAART *qq.*

Paramaribo den 12 *December* 1832.

SCHEEPS-TIJDING.

BINNENGEKOMEN.

Den 8 dezer, het Schip *de Goede Verwachting*, Kapt. J. B. BODEMAN.

Den 10den, het Schip *Regent*, Kapt. H. ALLENS beiden van de *quarantaine* ontslagen.

TE BRAAMSPUNT AANGEKOMEN:

Den 8 dezer, het Nederlandsch Schip *de Harmonie*, Kapt. D. SPREEUW, van *Amsterdam*, is den 5 Novemb. uit *Texel* gezeild; Passagier: Mejufvr. *Gellée*.

Den 10den, de Nederlandsche Brik *de Hoop*, Kapt. L. THEUNIS; den 22 October van *Amsterdam* gezeild.

Idem, het Nederlandsch Schip *de Surinaamsche Vriend*, Kapt. J. P. MEIJER; den 5 November van *Texel* gezeild.

Idem, de Nederlandsche Brik *Sara Agatha*, Kapt. P. J. KASSE; den 24 October van *Middelburg*, en den 5 November van *Plijmouth* gezeild; — liggen allen *quarantaine*.

Gedrukt te *Paramaribo*, bij de Erven J. BRINK.